ROK II. WARSZAWA, 15 LUTEGO 1923. Nr 2

NOWY FILATELISTA

PISMO NIEZALEŻNE, POŚWIĘCONE SPRAWOM FILATELISTYKI

ORGAN POLSKIEGO TOWARZYSTWA FILATELISTÓW W WARSZAWIE — WYCHODZI 15-go KAŻDEGO MIESIĄCA

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI WARSZAWA, UL. PIĘKNA 2, m. 3 | CENA NUMERU 1000 Mkp. | KONTO POCZT. KASY OSZCZĘDN. Nr 1813 WŁODZIMIERZ RACHMANOW

NIEZNANE PROJEKTY ZNACZKÓW POLSKICH.

W specjalnych zbiorach polskich często spotykamy się z próbami znaczków polskich, przedstawiających orła jagiellońskiego. Posiadacze tych znaczków nigdy nie umieją objaśnić historji powstania tychże. Ze swej strony starałem się zbadać szczegóły pochodzenia tych tajemniczych znaczków, niestety jednak mogę się z Czytelnikami podzielić tylko szczupłemi — narazie — wiadomościami.

Były to jakoby projekty pierwszych znaczków pocztowych polskich w roku 1918, jak inni twierdzą na znaczek, który miał być umieszczony na pocztówkach.

Projekty te powstały z inicjatywy prywatnej, rysowane przez p. Gogolewskiego, a wykonane w drukarni Kopytowskiego i Spółki w Warszawie. Projekty te jednak nie zostały przyjęte przez Min. Poczt i Telegr. Rysunek przedstawia orła jagiellońskiego, po czterech rogach cyfry bez wymienienia wartości w walucie. U góry napis „poczta“, u dołu „polska“, po bokach ornamentacje (patrz rys.).

Znaczki te można rozdzielić na dwa typy, a mianowicie:

a) znaczki o małym formacie 17×22, drukowane w arkuszach po 48 sztuk;

b) drukowane na kawałku papieru po 5 znaczków razem. Każdy ze znaczków drukowanych razem, różni się formatem oraz szczegółami w ornamentacji i tłem, na którym znajduje się orzeł. Na dwóch znaczkach w takim arkusiku orzeł posiada koronę, na pozostałych jej niema (gabinet Moraczewskiego). Największy format znaczka w takim arkusiku ma 30×39, najmniejszy 17×22. Na dwóch znaczkach w każdym arkusiku mamy próbę cyfr, mianowicie w każdym rogu znajdują się inne cyfry, mianowicie 5, 10, 20, 40. Wskazuje to, że liczono się z tym, żeby wydać znaczki 5, 10, 15, 20, 40 fen., takie, jakie wtedy miały najwięcej zastosowania. Zdarzają się arkusiki, na których jeden ze znaczków jest drukowany odwrotnie. W celu ułatwienia filatelistom kolekcjonującym te znaczki ich klasyfikacji podajemy spis tych, które są nam znane.

a) Znaczki drukowane po 5 razem na jednym arkuszu, różne formaty, każdy znaczek różni się w rysunku:

1. Kolor znaczka różowo-jaskrawy, na papierze białym kredowym. 2. Kolor znaczka różowo-matowy, na papierze białym matowym. 3. Kolor znaczka brudno-czerwony, na papierze ordynarnym żółtawym. 4. Kolor znaczka fioletowo-burakowy, na papierze ordynarnym białym. 5. Kolor znaczka czarny, na papierze białym kredowym.

b) Mały format 17×22, znaczki pojedyncze (cyfra 15):

1. zielony, papier kredowy gruby, 2. zielony, papier kredowy cieńszy, 3. zielony, papier matowy cieńszy, 4. lila-burakowy, papier

kredowy gruby, 5. ciemno-lila, papier kredowy gruby, 6. lila-fiołkowy, papier matowy cieńszy, 7. bronzowy, papier matowy cieńszy, 8. ciemno-pomar., papier kredowy, na podkładzie z żółtych zygzaków, 9. pomar.-bronzowy, papier kredowy gruby, 10. pomar.-czerwony, papier kredowy gruby, 11. pomar.-czerwony, papier matowy cieńszy, 12. brudno-pomar., papier żółty gruby, 13. czarny, papier biały gruby.

Zaznaczyć należy, że znaczki te typu a) i b) w kolorze czarnym są najrzadsze.

KAZIMIERZ GRYŻEWSKI.

POLSKIE KARTY, KOPERTY I SEKRETNIKI POCZTOWE.

Czas zaciera ślady wojny wszechświatowej; giną państwa, giną przedmioty, służące do użytku codziennego, jak znaczki i całostki pocztowe. Znaczki pocztowe w przeważającej części ratują od zaniku filateliści, dzięki szeroko rozgałęzionemu zamiłowaniu do zbierania znaczków. Katalogi międzynarodowe skwapliwie notują każdy pojawiający się nowy znaczek, — inaczej jednak ma się rzecz z całostkami pocztowemi, które zbiera niestety niewielka tylko liczba osób.

Celem uratowania całostek polskich od zaniku przystępujemy do ich inwentaryzacji, przeważnie na podstawie okazów, posiadanych w zbiorach własnych.

Jednocześnie prosimy łaskawych Czytelników o przysyłanie pod naszym adresem okazów ciekawych, a nie objętych niniejszą pracą. Dla przejrzystości dzielimy opis na cztery chronologiczne działy, a mianowicie:

I. polskie całostki z nadrukami na całostkach rosyjskich,

II. całostki niemieckich okupantów wydane dla Kongresówki oraz okazy unarodowione w Kongresówce,

III. całostki nadrukowe na austrjackich,

IV. całostki polskiego Min. Poczt i Telegrafów — wydania zwykłe, nie nadrukowe.

W dziale pierwszym podajemy całostki I-go Korpusu Wojsk Polskich, w drugim karty okupacyjne z Kongresówki i karty powyższe nadrukowane przez polskie Min. Poczt i Telegrafów w Warszawie oraz karty poczt lokalnych, jak Błonie, Brzeziny, Ciechocinek, Grodzisk, Kalisz, Konin, Łęczyca, Łowicz, Łuków, Maków, Ostrołęka, Ostrów, Ozorków, Poddębice, Pułtusk, Sieradz, Skierniewice, Włocławek i Zduńska Wola, a także kartę Litwy Środkowej nadrukowaną w Wilnie, w dziale trzecim zamieszczamy całostki austrjackie nadrukowane w Małopolsce, t. j. w Krakowie, Mielcu, Myślenicach, Przemyślu, Rozwadowie, Tarnowie i Lublinie, do czwartego zaś działu odnosimy całą resztę polskich całostek.

W celu uproszczenia opisu postanowiliśmy całostki rosyjskie i austrjackie, użyte do przedruków, opisać na początku właściwego działu za numerami literowemi, t. j. a), b), c) itd., nadrukowane zaś całostki polskie spisujemy za numerami liczbowemi: 1), 2), 3).... itd.

DZIAŁ I.

1918. CAŁOSTKI I-GO KORPUSU WOJSK POLSKICH.

Oprócz nadruków o cechach polskich, wykonanych na znaczkach pocztowych rosyjskich, zarząd Poczty korpusowej oddał do użytku publicznego unarodowione całostki rosyjskie, których znaczny zapas znalazł w składach pocztowych rosyjskich, a mianowicie: karty pocztowe, koperty i sekretniki.

Następujące całostki rosyjskie podległy unarodowieniu:

a) Karta pocztowa, 3 kop., czerwona, ostatniego wydania.

b) Karta pocztowa zagraniczna, wartości 4 kop., czerwona.

c) Karta pocztowa Kiereńskiego, 5 kop., barwy czerwonego wina, z orłem nieukoronowanym.

d) Koperta z papieru niebieskawego, w prawym rogu wdrukowany farbą niebieską znaczek 7 kop. Rozmiar koperty 145 na 120 *mm.*

e) Koperta jak d), lecz rozmiar 145 na 81 *mm.*

f) Koperta jak d), lecz wartość znaczka wdrukowanego 10 kop. Rozmiar 145 na 120 *mm.*

g) Koperta jak f), lecz rozmiar 145 na 81 *mm.*

h) Koperta jak d), lecz wartość znaczka wdrukowanego 14 kop. Rozmiar 145 na 120 *mm.*

i) Koperta jak h), lecz rozmiar 145 na 81 *mm.*

j) Koperta jak d), lecz wartość znaczka wdrukowanego 20 kop.

k) Sekretnik nadrukowany rosyjski 10 kop. na 7 kop., niebieski.

KARTY POCZTOWE.

1. Na karcie a) — nadruki z lewej strony na ukoronowanej i zdobnej laurami tarczy — orzeł polski, pośrodku POCZTÓWKA (czcionki duże) nad napisem rosyjskim, z prawej strony na znaczku 3 kop. — POCZTA (orzeł polski) K. 10 K.

2. Podwójna karta z odpowiedzią opłaconą, z lewej strony nadruk: ukoronowany orzeł polski, niżej 10 kop., po środku nad napisem rosyjskim POCZTÓWKA (czcionki drobne), z lewej strony na 3 kop. znaczku: POCZTA (orzeł) Pol. Korp.

3. Na karcie b) nadruk jak na Nr. 2.

4. Na karcie c) nadruk jak na Nr. 2.

5. Na karcie c) nadruk jak na Nr. 2, lecz bez 10 kop. pod orłem.

KOPERTY.

6. Koperta d), na znaczku nadrukowany orzeł polski, a pod znaczkiem 35 kop.

7. Na kopercie e) nadruk jak na Nr. 6.

8. Koperta d), lecz znaczek 7 kop. z przeróbką rosyjską na 10 kop.

9. Na kopercie f) nadruk jak na Nr. 6.

10. Na kopercie g) nadruk jak na Nr. 6.

11. Na kopercie h) nadruk jak na Nr. 6.

12. Na kopercie i) nadruk jak na Nr. 6.

13. Na kopercie j) nadruk jak na Nr. 6.

SEKRETNIK.

14. Na sekretniku k) nadruk: z lewej strony orzeł polski ukoronowany, z prawej — wartość przekreślona, niżej 35 kop.

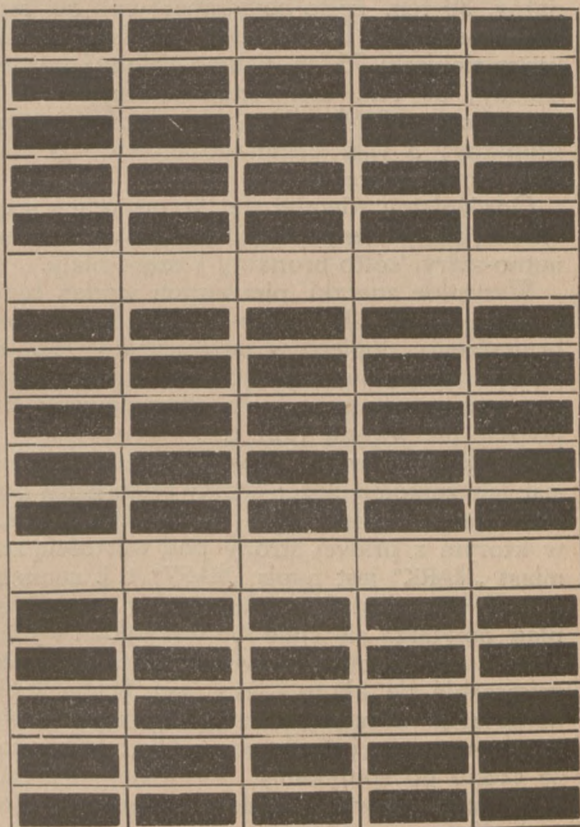
C. D. N. *WILHELM BERNSTEIN.*

ZNACZKI PLEBISCYTOWE GÓRNEGO ŚLĄSKA.

III.

Dnia 27 marca 1920 r. nadeszły z Paryża dawno już oczekiwane znaczki nowego wydania. Te znaczki miały być już ostatecznem wydaniem, nie podlegającem zmianie aż do opuszczenia Śląska przez władze koalicyjne. Pierwsza partja, która nadeszła zawierała znaczki niższych wartości do 50 fen. włącznie t. j. $2^1/_2$ fen. jasno-szary, 3 fen. czekoladowy, 5 fen. jasno-zielony, 10 fen. ceglasto-czerwony, 15 fen. fioletowy, 20 fen. niebieski, 25 fen. brunatny, 30 fen. pomarańczowy, 40 fen. oliwkowo-zielony i 50 fen. jasno-szary. W tydzień później nadeszły też i znaczki wyższych wartości: 60 fen. jasno-niebieski, 75 fen. jasno-zielony, 80 fen. brunatno-różowy, 1 Mk. bordo, 2 Mk. brunatny, 3 Mk. jasno-fioletowy i 5 Mk. pomarańczowy.

Znaczki te, ząbkowane $13^1/_2$ na 14, były drukowane w państwowej drukarni w Paryżu, przyczem wartości małego formatu w arkuszach po 150 sztuk (6 bloków po 25 szt.), a wartości dużego formatu w arkuszach po 75 sztuk, ułożone w trzech blokach po 25 szt. każdy, rozdzielonych między sobą białymi marginesami wysokości znaczka (p. plan arkusza).

Plan arkusza znaczków dużego formatu.

Wobec ciągłego przeciągania się rozstrzygnięcia sprawy Górnego Śląska oczywiście jeden nakład znaczków nie wystarczył, znaczne zapotrzebowanie zmusiło Zarząd pocztowy do dalszego drukowania tych znaczków. Już w sierpniu 1920 r. nadszedł nowy transport

z Paryża, pochodzący z drugiego wydania, w którem znajdowały się w obfitej ilości znaczki $2^1/_2$ i $3^1/_2$ fen., które, nawiasem mówiąc, już wobec podwyższenia taryfy wcale nie były potrzebne.

Później przyszło jeszcze parę wydań, które prawie zawsze można rozpoznać po kolorach, papierze, a także po odcieniach gumy.

Co do odmian kolorów, to dzięki kilku nakładom jest ich dość sporo: $2^1/_2$ fen. niebiesko-szary i czarno-szary; 5 fen. ciemno-zielony i jasno-zielony, 10 fen. różowy, czerwony i ceglasto-różowy, jak również egzemplarze, w których kreski i napisy są zamazane, przez co znaczki mają wygląd ciemniejszy; 20 fen. matowo-niebieski; 25 fen. żółto-brunatny, 30 fen. żółto-pomarańczowy, 50 fen. ciemno-szary (z II wydania); 60 fen. zielonkawo-niebieski, 75 fen. ciemno-zielony i czarno-zielony; 80 fen. czerwono-brunatny, 1 Mk. jasno-bordo; 2 Mk. liljowo-brunatny i szaro-brunatny; 3 Mk. ciemno-fioletowy i 5 Mk. czerwono-pomarańczowy.

Odróżniamy również trzy kolory gumy spotykanej na tych znaczkach, a mianowicie: brunatno-szary, żółto-brunatny i szaro-biały.

Wszystkie znaczki pierwszych wydań były z gumą koloru brunatno-szarego lub żółto-brunatnego, dopiero w październiku 1921 r. zaczęto sprzedawać znaczki na cienkim papierze z gumą szaro-białą, sprzedawany na poczcie już wiosną 1921 r.

Co do błędów graficznych, to na szczęście jest ich znikoma ilość; znamy tylko jeden poważniejszy, a mianowicie w znaczku 1 Mk., w którym z prawej strony pod wartością zamiast „MARK" jest napis „MAPV" t. j. zamiast R — P i zamiast K małe v. Czy powyższy błąd powtarza się stale we wszystkich wydaniach, czy dopiero powstał później przez zniszczenie się kliszy i jaka jest liczba tych błędów w arkuszu, niestety sprawdzić nie mogłem, mogę jednak powiedzieć tylko to, że często go spotykamy.

Z przypadkowych błędów mamy tylko znaczek 40 fen., w którym lewa strona znaczka jest nieząbkowana; prawdopodobnie egzystuje tych znaczków tylko 15 sztuk. Drugim znanym błędem jest znaczek 60 fen. niebieski z silną odbitką po stronie odwrotnej (Abklatsch), znaczków tych jest tylko kilka arkuszy.

Ustalić ilości wydanych znaczków jest rzeczą niestety jeszcze niemożliwą z braku wszelkich informacji, jednak przypuszczam, iż z czasem sprawa ta będzie wyjaśniona. Już teraz można powiedzieć, że znaczek 75 fen. w kolorze czarno-zielonym jest rzadki i że nakład jego wynosi prawdopodobnie nie więcej niż 600 sztuk.

C. D. N. *TADEUSZ GRYŻEWSKI.*

LA POSTE MILITAIRE FRANÇAISE EN POLOGNE.

Une des parties de philatélie, qui intéresse le plus aujourd'hui les amateurs d'oblitérations postales, est certainement celle qui se rapporte aux cachets et marques postales utilisés par la Poste Militaire aux Armées, pendant la Grand Guerre.

Dans tous les pays belligérants, le Service de la Poste aux Armées était organisé dans des conditions sensiblement identiques. En France, en particulier, le Service Postal Militaire était asuré par des organes spéciaux appelés „Secteurs Postaux" et qui étaient affectés à chaque Division ou Etat-Major. Chaque „Secteur Postal" portait un numéro d'ordre qui constituait son appellation officielle. Ce numéro était reproduit sur tous les cachets et oblitérations du Secteur, à l'exclusion de toute autre indication de localité ou d'affectation. Des „Secteurs Postaux" analogues fonctionnaient et fonctionnent encore auprès des armées en opérations au Maroc, en Turquie, en Syrie, etc. Pendant toute la durée de la Guerre, la liste d'affectation et d'emplacement des Secteurs Postaux était rigoureucment tenue secrète.

Depuis la guerre ces listes ont été publiées et des études très complètes ont été faites sur le fonctionnement des divers Secteurs Postaux pendant la Guerre; „l'Echo de la Timbrologie" vient de publier un travail très détaillé sur cette question.

J'ignore si un travail analogue a déjà été entrepris en Pologne en ce qui concerne le Service Postale des Armées Polonaises en Campagne. Nul doute qu'une telle étude ne soit également très intéressante et très instructive, mais j'en laisse le soin à d'autrs mieux renseignés et plus competents.

Mon désir est tout simplement de donner ici, à l'intention de ceux de mes camarades Philatélistes Polonais que la chose intéresse-

rait, quelques renseignements sur les Secteurs Postaux Français *qui ont fonctionné en Pologne* de Mai 1919 à Mars 1922, soit auprès de l'ancienne Armée Haller, soit auprès de la Mission Française.

L'Armée Haller, organisée en France dans les premiers mois de 1919, avait amené avec elle en Pologne tous les services français qui fonctionnaient déjà auprès de ses diverses unités, et en particulier ses „Secteurs Postaux", tels qu'ils avaient été organisés pendant la Guerre.

Dès leur arrivée en Pologne, en Avril et Mai 1919, les „Secteurs Postaux" de l'Armée Hlaller reçurent une numération spéciale alant du n⁰ 302 au n⁰ 310. Le Secteur no 311 fut crée un peu plus tard pour le Service de la Mission Française à Varsovie. Le tableau cidessous indique les différents secteurs, leur affectation et la période de leur fonctionnement.

N⁰ du secteur	Affectation	Emplacement	Période de fonctionnement
Sect. N⁰ 302	1⁰ Dion d'Infant.	ROWNO	Fin Avril 1919 à fin Octobre 1919
„ N⁰ 303	2⁰ Dion d'Infant	Région de TARNOPOL	Mai 1919 à Octobre 1919
„ N⁰ 304	Dion d'Instruction et 8⁰ Division	d⁰	d⁰
„ N⁰ 305	E. M. du 3o C. A.	d⁰	d⁰
„ No 306	6⁰ Division	TARNOPOL puis LWOW	Mai 1919 à Janvier 1920
„ N⁰ 307	3⁰ Division	ZBARAZ	Mai 1919 — Novembre 1919
„ N⁰ 308	7o Division	CORKOW	3 Juin 1919 — 5 Novembre 1919
„ N⁰ 309	Quartier Général de l'armée HALLER	CRACOVIE	Juin 1919 — Octobre 1919
„ N⁰ 310	E. M. du 1⁰ C. A.		Avril 1919 — fin Octobre 1919
„ N⁰ 311	E. M. — M. M. F.	VARSOVIE	Janvier 1920 — 30 Avril 1922

En principe, ces Secteurs Postaux Français n'assuraient le service postal que du personnel français. A coté de chacun d'eux fonctionnait parallèlement un bureau polonais: „Poczta Polowa" ayant aussi son numéro spécial; par exemple la „Poczta Polowa Nr. 32" fonctionnait auprès du Secteur Postal français Nr. 306; j'ignore les numéros des autres bureax „Poczta Polowa" qui fonctionnaient auprès des autres secteurs français.

On peut donc constituer avec les cachets des Secteurs Postaux français de Pologne, une série complète d'oblitérations allant du nr. 302 au nr. 311 inclus. Ces cachets sont généralement à l'encre noire, toutefois j'en ai vu quelques — uns à l'encre rouge ou violette. Les cachets des Secteurs nr. 302 à 310 sont assez rares, ces secteurs n'ayant fonctionné que relativement peu de temps; de plus, seules les lettres partant de Pologne recevaient l'oblitération du Secteur Postal, celles arrivant en Pologne n'étaient pas oblitérées par le Bureau Militaire distributeur.

Par contre les empreintes du Secteur Postal 311 sont assez communes, sinon sur enveloppe, du moins sur fragments, talons ou raçus de mandats ou autre imprimés du Service Postal. Je me ferai personnellement un plaisir d'en procurer à ceux de mes collègues Philatélistes Polonais que ces cachets pourraient intéresser.

MAJOR BELLISSANT
Mission Militaire Française.

KASOWNIKI POLSKIE, ICH OPIS I INWENTARZ.

(Część VII).

Opis poniżej zamieszczonych kasowników NNr. 210—308 zawdzięczam *p. WILHELMOWI BERNSTEINOWI*, który łaskawie udzielił mi swoich zbiorów celem opracowania nieznanych mi jeszcze okazów.

209. Kasownik nieznanego pochodzenia. Czarny stempelek przekazowy austrjacki, w kwadraciku rzymska liczba „IX", pod nią arabska „794".

210. *Ambulans pocztowy Nr. 104.* Pieczątka urzędowa, podwójne koło 32 *mm* średnicy, po środku orzeł i dwie trąbki pocztowe, w otoku napis: „Ambulans pocztowy Nr. 4", na dole dwie gwiazdki i litera a w nawiasach. Farba fiotetowa.

211. *Ambulans pocztowy.* Pieczątka urzędowa typu poprzedniej, lecz bez numeru ambulansu (numer wycięty). Farba czerwona.

212. *Ambulans pocztowy.* Niemiecki owalny

kasownik ambulansowy, 23 *mm* na 27 *mm*, z niemieckim napisem „Breslau — Gnesen, Bahnpost, Zug", pod tem data.

213. *Ambulansowy Kielce — Częstochowa*. Dwuwierszowy prosty stempelek kauczukowy, koloru fioletowego „Kielce—Częstochowa", pod tem „N⁰ 402", długość 60 *mm*, wysokość całego stempelka 11 *mm*.

214. *Ambulans pocztowy*. Niemiecki, owalny kasownik ambulansowy 33 *mm* na 27 *mm* z niemieckim napisem „Konitz (Wpr.) — Breslau, Bahnpost, Zug 584", pod tem data.

215. *Ambulans pocztowy*. Niemiecki owalny kasownik ambulansowy 37 *mm* na 27 *mm* z niemieckim napisem „Posen—Bromberg, Bahnpost", pomiędzy dwoma linjami: „Z 364—30. 8. 20", pod dolną linją ornamencik.

216. *Ambulans pocztowy*. Niemiecki owalny kasownik ambulansowy 33 *mm* na 27 *mm* z niemieckim napisem „Posen—Stralkowo, Bahnpost, Zug", pod tem data.

217. *Ambulans pocztowy Nr. 301*. Fioletowa urzędowa pieczątka okrągła 32 *mm* średnicy, w otoku napis: „Ambulans pocztowy Nr. 31 * (c) *", w wewnętrznem kole orzeł, pod nim trąbki pocztowe.

218. *Ambulans pocztowy*. Fioletowy stempel skrzynkowy 28 *mm* na 23 *mm*, w środku czterowierszowy napis: „Amb. Poczt. Nr..., Warszawa, KRAKÓW". Ten sam stempelek spotykamy później z wyciętym słowem KRAKÓW.

219. *Ambulans pocztowy Nr. 104*. Czarna odbitka okrągłej pieczątki urzędowej do laku średnicy 32 *mm*, w otoku napis: „Ambulans pocztowy Nr. 104 * b *", po środku orzeł, pod nim dwie trąbki pocztowe.

220. *Ambulans Skarżysko—Koluszki*. Fioletowy okrągły o podwójnem kole stempel 34 *mm* średnicy, w otoku napis „SKARZYSKO—KOLUSZKI", wewnętrzne pole puste.

221. *Ambulans Koluszki—Skarżysko*. Taki sam stempel jak poprzedni, lecz napis w otoku „KOLUSZKI—SKARZYSKO".

222. *Ambulans Lwów—Lublin*. Czarny jednowierszowy stempel „—Lwów—Lublin" 30 *mm* długi, wysokość liter 3—4 *mm*. Pierwsza nazwa przed Lwowem widać, że wyskrobana.

223. *Ambunas Lublin—Lwów*. Taki sam jak poprzedni, lecz napis „Lublin—Lwów—". Po słowie Lwów widać ślady wyskrobanego słowa.

224. *Bielsk z. Grodzieńskiej*. Trzywierszowy fioletowy stempelek „URZĄD POCZTOWY — na dworcu kolejowym w BIELSKU", 45 *mm* na 17 *mm*.

225. *Bielsk na Śląsku Cieszyńskim*. Austrjacki datownik, podwójne koło 30 *mm* średnicy, w otoku napis „Bielitz Osterr. Schless. 1", u dołu znak 3a, Przez środek między dwoma linjami data.

226. *Bolesław*. Okrągły, austrjacki datownik, pojedyncze koło 20 *mm* średnicy, u góry łukowy napis „BOLESŁAW", w środku data np. 17. 5. 20.

227. *Bieżuń*. Jednowierszowy fioletowy stempelek „Bieżuń" 27 *mm* długi. Wysokość liter 4—6 *mm*.

228. *Biskupice*. Czarny owalny metalowy stempel 32 *mm* na 23 *mm*, w środku dwuwierszowy napis „GMINA — BISKUPICE".

229. *Błaszki*. Okrągła fioletowa pieczątka 25 *mm* średnicy, w otoku napis „POST BLASCHKI * Kalisch *", przez środek „Kreis".

230. *Brześć-Litewski*. W skrzynce 53 *mm* na 16 *mm* „Brześć Litewski", pod tem „Nr. . . . .". Farba fioletowa.

231. *Borysław*. Jednowierszowy czarny stempel „BORYSŁAW", 52 *mm* długi, wysokość liter 8 *mm*.

232. *Buczacz*. Jednowierszowy czarny stempel „BUCZACZ", 50 *mm* długi, wysokość liter 8 *mm*.

233. *Ceków*. Fioletowa okrągła pieczątka kauczukowa, w otoku napis „AGENTURA POCZTOWA *", przez środek „Ceków". Srednica pieczątki 30 *mm*.

234. *Chełm*. Jednowierszowy fioletowy kauczukowy stempelek „CHEŁM (Polska)", 50 *mm* długi. Wysokość liter 3½ - 8 *mm*.

235. *Chorzele*. Jednowierszowy fioletowy prosty stempelek kauczukowy „CHORZELE", 28 *mm* długi, 4 *mm* wysoki.

236. *Druskieniki*. Fioletowy dwuwierszowy stempelek kauczukowy „POCZTA DRUSKIENIKI", literami pisanemi, 35 *mm* długi, 9 *mm* wysoki, wysokość liter 2—4 *mm*.

237. *Goworów*. Okrągły datownik metalowy, 29 *mm* średnicy, przedzielony przez całość dwoma linjami, pomiędzy któremi znajduje się data. W górnym odcinku napis „* GOWORÓW * ZIEMIA", w dolnym „ŁOMŻYŃSKA — POW. OSTROŁĘCKI". Farba fioletowo-czarna.

238. *Grodno*. Jednowierszowy czarno-fioletowy stempelek metalowy „Grodno", 14 *mm* długi, wysokość liter 2—4*mm*.

239. *Gorlice*. Jednowierszowy czarny stem-

pel „GORLICE“ (podkreślony), 38 mm długi, $5^1/_2$ mm wysoki.

240. *Gorlice.* Owalny czarny metalowy stempel 45 *mm* na 29 *mm*, przez środek „GORLICE“, u dołu półkolem napis: „URZĄD POCZTOWY i TELEGRAFICZNY“, górna część pusta.

241. *Hoduciszki.* (Star. Święciany z. Wileńskiej). Jednowierszowy prosty stempelek czarno-fioletowy „HODUCISZKI“, 32 *mm* długi, wysokość liter $3^1/_2$ *mm.*

242. *Izbica.* Kasownik Nr 130, górna część skrzynki obcięta, wobec czego wysokość bocznych ścianek ma tylko 7 *mm.*

243. *Jabłonna.* Czarny okrągły stempelek, prawdopodobnie wycięty z korka lub z drzewa, po środku puste miejsce, w otoku 13 nierównych promieni, średnica całego stempelka 19 *mm.*

244. *Koło.* Czarny ornament podłużny, znany u nas pod nazwą „nadruku Koło“. Ponieważ widzieliśmy listy autentyczne, na których znaczki skasowane zostały dopiero po nalepieniu, t. j. kasownik wyraźnie przechodzi na kopertę, nie możemy uznawać tego za nadruk, lecz za kasownik, z którego potem skorzystano dla stworzenia serji znaczków nadrukowych lokalnych z Koła.

245. *Kłodawa.* Połowa stempla skrzynkowego (dolna część), 40 *mm* na 10 *mm*, we środku „KŁODAWA“, farba fioletowa.

246. *Kolno.* Pieczątka urzędowa do laku okrągła, 31 *mm* średnicy, po środku orzeł, w stoku napis „Urząd pocztowo-telegraficzny * Kolno *“. Odbitka tuszem czarnym.

247. *Koło.* Czarny stempelek dwuwierszowy na luźnym znaczku, pierwszy rząd „KOŁO“, długość napisu około 30 *mm*, wysokość liter 6 *mm*; w drugim rzędzie „Nr...“

248. *Kojdanowo.* Rosyjski kasownik kalendarzowy okrągły, o podwójnem kole 28 *mm*

249. *Koluszki.* Pieczątka urzędowa do laku, okrągła, 31 *mm* średnicy, po środku orzeł, w otoku napis: „Urząd pocztowo-telegraficzny * Koluszki *, odbitka tuszem czarnym.

250. *Konin.* Czarny lub czerwony stempelek kauczukowy okrągły, podwójne koło 27 *mm* średnicy, w otoku napis „POLSKA POCZTA“, środkowe koło puste.

251. *Konin* Fioletowy stempelek kauczukowy okrągły, podwójne koło 26 *mm* średnicy, w otoku napis „POCZTA KONIN *“, środkowe koło puste.

252. *Kowel.* Jednowierszowy podłużny stempelek kauczukowy, farbą fioletową „KOWEL“, 25 *mm* długi i 5 *mm* wysoki.

253. *Kraków.* Jednowierszowy podłużny fioletowy stempelek „KRAKÓW“, 26 *mm* długi i 5 *mm* wysoki.

254. *Krośniewice.* Czarny okrągły stempelek wycięty z korka lub drzewa, średnicy 19 *mm*, podobny do Jabłonny Nr 243, lecz ilość kresek i promieni 12.

255. *Kramsk.* Owalny czerwony stempel, 33 *mm* 27 mm, u góry półkolisty napis „Krams ⋊“ (litera k leżąca), przez środek stempla pomiędzy dwoma linjami data, n. p. 2. 5. 20. w dolnym odcinku linja łukowa.

256. *Lubień.* Fioletowy dwuwierszowy stempelek z liter składanych, pierwszy rząd „LUBIEN“, w drugim rzędzie „R. No“, długość pierwszej linji 46 *mm*, wysokość całego stempelka $10^1/_2$ *mm.*

257. *Lubień.* Jednowierszowy fioletowy stempelek z liter składanych „POCZTA LUBIEN“, długość 42—43 *mm*, wysokość liter 3 *mm.*

258. *Lutomiersk.* Podłużny skrzynkowy stempel, podzielony na trzy części, w pierwszej litera D, w drugiej napis „Lutomiersk“, w trzeciej cyfra. Długość całego stempelka 55—57 *mm*, wysokość 10 *mm*, farba niebiesko-fioletowa.

WŁODZIMIERZ RACHMANOW.

NOWE ZNACZKI POCZTOWE.

POLSKA. *Znaczek opłaty* 200 Mk, amarantowy i czarny w rysunku znaczka stumarkowego.

WYSPY ASCENSION. *Znaczki opłaty* wyspy Św. Heleny z nadrukiem „ASCENSION“: ½ p. zielony i czarny, 1 p. zielony, 1½ p. czerwony, 2 p szary i czarny, 3 p. ultramaryna, 8 p. lila brunatny i czarny, 1 s. czarny i zielony, 2 s. ultramaryna i czarny na pap. niebieskim i 3 s. fioletowy i czarny.

DALEKIEGO WSCHODU RZECZP. *Znaczki opłaty prowizoryczne:* Nadruk „Priam. Zemskij Kraj“ na znaczkach Rz. Dal. Wsch.: 2 kop. zielony; na znaczkach Władywostockich (z nadrukiem D.W.R.) 35 kop. na 2 kop. zielony ząbkowany, 35 kop. na 2 kop. zielony cięty i 70 kop. na 1 kop. żółty cięty; na znaczkach rosyjskich ciętych: 2 kop. zielony, 4 kop. karminowy, 15 kop. lila i niebieski, 20 kop niebieski i czerwony, 1 rub. brunatny i pomarańczowy; na znaczkach rosyjskich ząbkowanych: 1 kop. żółty, 2 kop. zielony, 3 kop. czerwony, 5 kop. lila, 7 kop. niebieski, 14 kop. niebieski i czerwony, 20 kop. niebieski i czerwony, 20 kop. na 14 kop. niebieski i czerwony, 25 kop. zielony i fioletowy, 35 kop. lila i zielony, 50 kop. lila i zielony, 70 kop. brunatny i pomarańczowy; na znaczkach syberyjskich: 35 kop. na 2 kop. zielony ząbkowany i 70 kop. na 1 kop. żółty cięty.

Znaczki opłaty nadrukowe, pamiątkowe. Z powodu 5-ej

rocznicy rewolucji bolszewickiej we Władywostoku wydano znaczki: 2 kop. zielony, 4 kop. czerwony, 5 kop. lila i 10 kop. niebieski Rzeczp. Dal. Wsch. z trzywierszowym nadrukiem „1917—7/XI—1922“.

FRANCUSKA GUIANA. *Znaczki opłaty nadrukowe:* 0,01 c., 0,02 c., 0,04 c. i 0,05 c. na znaczku 15 cent. fioletowym.

GIBRALTAR. *Znaczek opłaty* 1½ p. brunatny.

W. M. GDAŃSK. *Znaczki opłaty*: 150 Mk lila i czerwony małego formatu, 250 mk. lila i czerwony, 500 Mk ciemno-szary i czerwony i 1000 Mk brunatny i czerwony, te ostatnie trzy znaczki większego podłużnego formatu.

Znaczek urzędowy: 50 Mk jasno-niebieski i czerwony z nadrukiem D. M.

Znaczki dopłaty: 100 fen., 10 Mk i 50 Mk fioletowe. *Znaczek poczty lotniczej.* 20 Mk brunatny.

HISZPANJA. *Znaczek opłaty* 10 c. czerwony z portretem króla en face. Ten sam znaczek w zmienionym kolorze — zielony.

INDJE FRANCUSKIE. *Znaczki opłaty nadrukowe:* 0,01 c., 0,02 c. i 0,05 c. na znaczku 15 cent. fioletowym i czarnym.

IRLANDJA. *Znaczki opłaty* angielskie: ½ p. zielony, 1 p. czerwony, 1½ p. brunatny, 9 p. oliwkowy, 1 s. jasno-brunatny i 2½ s. jasno-brunatny z nadrukiem trzywierszowym „Saorstát Eizeann 1922“. Znaczek opłaty 2 p. szaro-zielony z kartą Irandji ukazał się jako pierwsza wartość nowego ostatecznego wydania.

KŁAJPEDA (MEMEL). Nowa serja *znaczków opłaty, nadrukowych* na znaczkach francuskich: 3 Mk na 5 c. pomarańczowy, 6 Mk na 15 c. oliwkowy, 8 Mk na 30 c. czerwony, 10 Mk na 45 c. zielony i niebieski, 20 Mk na 40 c. czerwony i niebieski. 30 Mk na 60 c. fioletowy i niebieski, 40 Mk na 40 fen. na 40 c. czerwony i niebieski (Michel Nr. 58), 40 Mk na 1 fr. lila i oliwkowy, 80 Mk na 1 Mk, 25 na 60 c. fioletowy i niebieski (Michel Nr. 63), 80 Mk na 2 fr. czerwony i niebieski, 100 Mk na 5 fr. ciemno-niebieski i żółty.

LITWA KOWIEŃSKA. *Znaczki opłaty, nadrukowe* w nowej walucie: 1 cent. na 20 skat. niebieski (Michel Nr. 42), 3 cent. na 1 auks. szary i czerwony (Nr. 37), 3 cent. na 3 ausk. brunatny i czerwony (Nr. 38), 3 cent. na 5 auks. zielony i czerwony (Nr. 39), 3 cent. na 10 skat. różowy (Nr. 88), 3 cent. na 30 skat. brunatny (Nr. 91), 3 cent. na 40 skat. karminowy (Nr. 92), 5 cent. na 60 skat. fioletowy i zielony (Nr. 94), 5 cent. na 80 skat. pomarańczowy i karminowy (Nr. 95), 5 cent. na 4 auks. na 75 skat. brunatny i czerwony (Nr. 117a), 10 cent. na 20 skat. ultramaryna (Nr. 103), 10 cent. na 40 skat. żółto-brunatny (104), 10 cent. na 60 skat. zielony (Nr. 105), 10 cent. na 80 skat. różowy (Nr. 106), 20 cent. na 1 auks. zielony i czerwony (Nr. 107), 20 cent. na 2 auks. brunatny i niebieski (Nr. 108), 25 cent. na 3 auks. brunatny i niebieski (Nr. 98), 25 cent. na 5 auks. szary i różowy (Nr. 99), 1 lit. na 5 auks. niebieski i żółty (Nr. 120).

LUKSEMBURG. *Znaczek opłaty* 10 fr. ciemno-zielony z widokiem miasta. Znaczek ten drukowany jest pojedynczo, czyli jeden w arkuszu.

MARTYNIKA. *Znaczki opłaty nadrukowe*: 0,01 c., 0,02 c. i 0,05 c. na znaczku 15 cent. fioletowym i czerwonym.

MONAKO. *Znaczki opłaty* z widokiem zamku Monako, 1 fr. czarny na pap. żółtym i 2 fr. czerwony.

NIEMCY. *Znaczki opłaty*: 10 Mk niebieski z kosiarzem, 20 Mk fioletowy w jednym kolorze bez tła z trąbką, 40 Mk jasno-zielony z trąbką, 400 Mk brunatny na papierze różowym w formacie większym, 200 Mk czerwony, 400 Mk brunatny, 1000 Mk oliwkowy i 2000 niebieski na papierze białym.

NOWA KALEDONJA. *Znaczek opłaty, nadrukowy* 0,05 c. na znaczku 15 cent. fioletowym.

PALESTYNA. *Znaczki opłaty* typu 1918 roku z odmiennym nadrukiem trzywierszowym: 1 m. brunatny, 2 m. żółty, 4 m. różowy, 5 m. pomarańczowy, 6 m. jasno-zielony, 7 m. jasko-brunatny, 8 m. czerwony, 13 m. ultramaryna, 1 pi. szary, 2 pi oliwkowy, 5 pi. brunatno-lila, 9 pi. brunatny, 10 pi. niebieski i 20 pi. fioletowy.

ROSJA SOWIECKA. *Znaczek opłaty* 10 rub. niebieski z głową robotnika.

RUMUNJA. *Znaczek opłaty*: 1 leu czarny.

SENEGAL. *Znaczki opłaty, nadrukowe*: 0,01 c., 0,02 c., 0,03 c. i 0,05 c. na znaczku 15 cent. czerwonym i brunatno-fioletowym.

SZWECJA. *Znaczek opłaty:* 20 oere karminowy.

WALLIS I FUTUNA WYSPY. *Znaczki opłaty nadrukowe:* 0,01 c., 0,02 c., 0,04 c. i 0,05 c. na znaczku 15 cent. fioletowym.

WĘGRY. *Znaczki opłaty:* z widokiem Parlamentu, 30 koron czerwono-lila, 50 koron niebieski, 100 koron żółto-brunatny.

Znaczki urzędowe: 5 koron czarno-brunatny, 10 koron ciemno-brunatny, 50 koron brunatny i czerwony, 100 koron żółto-brunatny i czerwony, 1000 koron niebieski i czerwony na tle szarym. Znaczek urzędowy 60 hal. został przedrukowany nową wartością 25 koron w kolorze czerwonym.

Znaczki dopłaty, nadrukowe: 6 koron, 15 koron, 25 koron, 30 koron i 50 koron na znaczku opłaty 1½ kor. lila, nadruk czerwony.

Znaczki dopłaty w starym rysunku 2 kor. i 5 kor. zielony i czerwony.

WYBRZEŻE SOMALIJSKIE. *Znaczki opłaty, nadrukowe*: 0,01 c., 0.02 c., 0,04 c. i 0,05 c. na znaczku 15 cent. fioletowym i czerwonym.

ZE ŚWIATA.

Nowa odmiana znaczka 20 Mk. wydania Polskiego Czerwonego Krzyża. W ostatnich czasach pojawiły się w Warszawie znaczki 20 Mk. Czerwonego Krzyża z nadrukiem w kolorze wiśniowym, a nie czerwonym. Jak wiadomo, znaczki wydania Czerwonego Krzyża posiadają dwa kolory nadruku: na 5 i 20 Mk. koloru czerwonego i na 6 i 10 Mk. koloru ciemniejszego prawie wiśniowego. W swoim czasie mówiono nam o istnieniu kilku arkuszy znaczków 20 Mk. na-

drukowanych „przypadkowo“ w kolorze wiśniowym, lecz zapewniano, iż znaczki te stanowczo będą zniszczone i w ręce filatelistów pod żadnym pozorem nie wpadną. Były to jednak piękne tylko słowa, lecz czyny są inne! Obecnie znaczki te po cenach „amatorskich“ przechodzą w zbiory naszych filatelistów. Prawdopodobnie nie wszystkie znaczki uległy zniszczeniu i ktoś pewną ilość schował „na pamiątkę“. Znaczki te nadrukowane zostały w drukarni Ministerstwa P. i Tel., a więc może Ministerstwo łaskawie udzieli nam informacji, jakim to sposobem znaczki podlegające zniszczeniu jako makulatura, jak również inne białe kruki jak konstytucyjna 4 Mk. w kolorze 6 Mk. i próbne nadruki 3 Mk. na 40 fen. (mała 3) obecnie ukazały się w handlu. O ile znaczki te wyszły w świat drogą nielegalną, to mamy w Warszawie dobrze funkcjonujący Urząd śledczy, który prawdopodobnie w krótkim terminie odnalazłby winowajcę.

Opracowanie historji poczty polowej polskiej. Znany filatelista p. A. B. Piaskowski, Warszawa, Trębacka 3 m. 2, telefon 110—04 ma zamiar w najbliższym czasie opracować historję polskiej poczty polowej z uwzględnieniem opisu kasowników używanych przez powyższe poczty. Wobec tego upraszamy wszystkich Czytelników posiadających odbitki kasowników poczt polowych, jak również listy, materjały historyczne, daty istnienia poczt polowych i ich przydziały łaskawie przesyłać takowe p. Piaskowskiemu, celem ułatwienia mu jego pracy. Wszelkie przesłane powody będą po opracowaniu zwrócone właścicielom.

W sprawie katalogu i podręcznika znaczków polskich. W pierwszym zeszycie katalogu zauważono następujące omyłki drukarskie: na str. 3 w wierszu 14 od góry jest „**1865**“, winno być „**1860**“, na str. 5 w ostatnim wierszu jest „pasy“ winno być „pary“, na str. 7 w wierszu 10 od góry jest „3 fen. zielony“ winno być „5 fen. zielony“. Równocześnie zawiadamiamy, że następny zeszyt katalogu ukaże się w Nr. 3 pisma.

Klisze do katalogu wypożycza bezinteresownie firma „Philatelia“ w Krakowie, Rynek 9.

Zamiana znaczków pocztowych z Rosją. Jak donosi „Briefmarken-Rundschau“ władze sowieckie pozwoliły obecnie rosyjskim filatelistom na zamianę znaczków pocztowych z zagranicą, jednak pod pewnymi warunkami i kontrolą. W każdym liście mogą być wysyłane tylko po 4 sztuki znaczków każdego gatunku, przyczem od każdego listu ściąga się specjalny podatek w kwocie 250 nowych rubli. Oprócz tego za przesyłki do 50 fr. według katalogu Yvert'a — 500 nowych rubli, a za przesyłki od 50 do 1000 fr. — 1000 nowych rubli. Podatek ten opłaca się przez nabycie specjalnych znaczków nadrukowych po 250 lub 500 rubli zrobionych z dawnych znaczków po 35 i 70 kop. przy pomocy nadruku czerwonego. Znaczki te kasowane są specjalnym stemplem zawierającym numer pozwolenia na wywóz (Ausfuhrerlaubniss). Listy, które przychodzą do Rosji i zawierają znaczki pocztowe, muszą być w dwóch kopertach. Na wewnętrznej kopercie musi być adres odbiorcy, na zewnętrznej adres p. Fiodora Czuczina, prezesa filatelistycznego biura przy komitecie dla głodnych (Upołnomoczennyj Zeka Posledgot, Twerski bulwar Nr 12 w Moskwie). Tu zostaje otworzony w obecności adresata każdy list, za który według wyżej podanej taryfy, musi być zapłacony odpowiedni podatek. Jak widać z tego, filatelistyka w Rosji nie jest taniem zajęciem.

OSOBLIWOŚCI
POLSKICH ZNACZKÓW POCZTOWYCH.

Znaczki 100-markowe o ząbkowaniach: $11^1/_2$ na $10^3/_4$, $12^1/_2$ na $14^1/_4$ i 13 na $11^1/_2$.

W niektórych arkuszach znaczków 100-markowych spotykamy jeden znaczek, który ma w lewej liczbie drugie zero złamane.

Znaczek 5-markowy dopłaty starego typu na papierze prążkowanym pionowo o ząbkowaniu 10.

Znaczek 8-markowy dopłaty na papierze cienkim gładkim o ząbkowaniu $10^3/_4$.

Znaczki dopłaty 20-markowe na papierze prążkowanym poziomo o ząbkowaniach: $11^1/_2$ na $13^1/_2$, $12^1/_2$ na $13^1/_2$ i $13^1/_2$ na $11^1/_2$.

Znaczki dopłaty 100-markowe na papierze prążkowanym poziomo o ząbkowaniach: $10^3/_4$, $13^1/_2$ i $14^1/_4$.

Widzieliśmy próby pocztówek 8-markowych w kolorach: fioletowym, zielonym, pomarańczowym i niebieskim.

Od p. Stefana Śledzikowskiego, Kielce, otrzymaliśmy adres przesyłkowy na paczkę wysłaną z Wolbromia do Kielc dnia 24 lutego 1919 roku. Na stronie przedniej nalepione: znaczek 2 kor. „Feldpost'u“ i znaczek stemplowy 10 hal. okupacyjny. Na stronie odwrotnej znaczki wydania Ministerstwa ząbkowane 25, 15 i 10-halerzowe i przepołowiony znaczek 10-halerzowy. Wszystkie znaczki skasowane kasownikiem Kielce 10. III. 1919.

Od p. S. Sztamlera (Puławy) otrzymaliśmy oryginalną opaskę z naklejonemi znaczkami 1 i 3 Mk małego formatu z ręcznym nadrukiem PORTO. Znaczki te doklejone zostały na niedostatecznie opłaconą opaskę w Przemyślu. Nadruk ten sam co dopłata Przemyśl halerzowej wartości.

Otrzymaliśmy kopertę listu urzędowego, wysłanego dnia 15 grudnia 1920 r. z urzędu podatkowego w Potoku Złotym do Ministerstwa Aprowizacji, opłaconą przepołowionym znaczkiem urzędowym 50-fenigowym.

Od p. L. Lewenstama otrzymaliśmy dwa okazy opłat gotówkowych nie umieszczonych przez p. Bernsteina w dziale frankatur gotówkowych (patrz „Filatelista Polski“ Nr 6—9 z br.):

St. p. *Rudki.* Stempel gumowy ze składanych liter OPLA GOTOWKA NR 75 *mm* długi, litery wysokości 3 do do 5 *mm;* kolor fioletowy. (List z dnia 14. II. 1921 r.);

St. p. *Chodorów.* Stempel gumowy ze składanych liter dwuwierszowy: „(wskazująca ręka) Zaliczono mar feg — gotówką pod Nr“. Długość stempla 68 *mm*, szerokość 11 *mm;* kolor czerwony. (List z dnia 2. VI. 1921).

Od p. Vielrose otrzymaliśmy następujące odmiany:

1) Znaczek 10-markowy drukowany na maszynie rotacyjnej (Rollendruck) o ząbkowaniu $12^1/_2$, w którym litera „O“ w słowie „Polska“ ma ogonek i wygląda jak „9“.

2) 1·50-markowy znaczek cięty w słowie „Polska“ zamiast litery „K“ jest litera „R“. Błąd ten widzieliśmy również na znaczkach ząbkowanych, co pozwala przypuszczać, iż jest to błąd w kliszy a nie przypadkowy.

3) Znaczek 25-halerzowy ze zniekształconą dolną częścią orła — przy odwróceniu znaczka na prawy bok w plamie widać wyraźnie małą twarz ludzką. Przypomina to trochę znaczki serbskie z twarzą Karageorgiewiczów.

Znaczki wydane dla Górnego Śląska do obecnej chwili spotykaliśmy o następujących ząbkowaniach:

5-fenigowe: 11½, 13½, 14¼, 13½ na 11½, 14¼ na 10¾.
10-fenigowe: 10¾, 11½, 13½, 11½ na 14¼, 13½ na 13.
20-fenigowe: 11½, grzebieniowe 12¾, 14¼ na 13.
40-fenigowe: 13½, 13 na 12½, 13 na 13½, 13½ na 12½.
50-fenigowe: 13½, 12½ na 11½, 12½ na 13, 12½ na 13½, 13½ na 13, 13½ na 10¾.
75-fenigowe: 12½ na 11½, 12½ na 13, 12½ na 13½, 12½ na 14¼, 13 na 13½, 13½ na 13, 13 na 10¾, 12½ na 10¾.
1-markowe: 11½, 13, 13½, 14¼, 11½ na 13½, 12½ na 13½, 13½ na 13.
1·25-markowe: 13, 13½, 11½ na 13, 11½ na 13½, 12½ na 13½, 13 na 13½, 13½ na 13.
2-markowe: 11½, 13½, 11½ na 13½, 13½ na 12½, 13½ na 13, 13½ na 14¼, 13½ na 10¾.
3-markowe: 10¾, 11½, 13, 13½, 11½ na 13½, 12½ na 13½, skrzynkowe 12½.
4-markowe: 11½ na 13½, 12½ na 11½, 12½ na 13½, 12½ na 14¼, 13 na 13½, 12½.
5, 10 i 20-markowe: tylko o ząbkowaniu skrzynkowem 12½. *WŁODZIMIERZ RACHMANOW.*

ZE STOWARZYSZEŃ.

Polskie Towarzystwo Filatelistów w Warszawie, *ul. Sienna 16, Lokal Związku Pracowników Handlowych. Posiedzenia we wtorki, czwartki i soboty od 7 do 9 w. Wpisowe 1000 Mk, składka dla członków miejscowych 3000 Mk za I kwartał r. 1923, dla zamiejscowych 1000 Mk rocznie.*

Zarząd: Przewodniczący, W. Rachmanow, Warszawa, Piękna 2 m. 3., konto P. K. O. Nr 1813. Sekretarz, St. Rembieliński, Warszawa, Nowogrodzka 23 m. 4. Skarbnik, Edw. Obst, Warszawa, Mokotowska 65 m. 46., konto P. K. O. Nr 5539. Kierownik licytacji Ludwik Kuk, Warszawa, Bracka 16 m 14., Kierownik kółka wymiany, M. Moritz, Warszawa, Śniadeckich 7 m. 24., Bibljotekarz, H. Wojciechowski, Warszawa, Wspólna 33 m. 7. Podział nowości załatwia K. Gryżewski, Warszawa, Królewska 35 m. 5. Towarzystwo liczy obecnie z górą 250 członków.

10 przykazań dla członków Klubów filatelistycznych!

1. Nie przychodź z zasady na zebrania, ale jeżeli się już wogóle pojawiasz, to pamiętaj spaźniać się.
2. Jeżeli deszcz pada albo masz partyjkę baka uważaj to naturalnie za nieprzezwyciężone przeszkody w spełnianiu twoich obowiązków klubowych.
3. Rozmawiaj jaknajgłośniej ze swoim sąsiadem, kiedy przemawia prezes lub odbywa się licytacja, bo przecież twoje „handelki“ są stokroć ważniejsze niż sprawy klubowe. Najlepiej opuść w czasie tego lokal z jak największym hałasem.
4. Pamiętaj! nie wstępuj nigdy do Zarządu, bo przecież dużo łatwiej krytykować innych, niż samemu spełniać jakiekolwiek obowiązki. W każdym jednak razie bądź bardzo urażony, jeżeli nie postawię twojej kandydatury. Gdybyś jednak mimo wszystko został wybrany, to oczywiście nie przychodź na posiedzenia Zarządu.
5. Nie wyrażaj w czasie dyskusji nigdy swego zdania, ale zato potem opowiadaj wszystkim, że potrafiłbyś wszystko dużo lepiej urządzić.
6. Przetrzymuj jak najdłużej książeczki kółka wymiany i uskarżaj się równocześnie na zbyt powolne tempo wymiany.
7. Nie dawaj nigdy żadnych znaczków do wymiany ani na licytację, bo przecież wartość twoich dubletów może pójść w górę, ale dlatego uskarżaj się zawsze na kierownika wymiany, że za mało książeczek świeżych puszcza w obieg i to ze samymi śmieciami.
8. Jeżeli jednak przypadkiem dasz znaczki do wymiany to broń Boże, nie naklejaj ich na odpowiednich nalepkach, ani też nie zmywaj resztek papieru i kopert, gdyż kupujący będzie miał ogromną przyjemność dopiero po odmyciu tego wszystkiego znaleść w znaczkach „cienkie miejsca“!
9. Pamiętaj, abyś nie placił nigdy wkładek i znaczków wziętych z kółka wymiany, a w każdym razie zwlekaj z zapłatą jak najdłużej.
10. Nie troszcz się nigdy o pozyskanie dla klubu nowych członków, bo z resztą wygóle pracować powinien tylko Zarząd, a twoim przywilejem jest zawsze tylko uskarżać się na jego działalność. *Stary Zrzęda.*

OD ADMINISTRACJI.

Pojedyncze numera „Nowego Filatelisty“ nabywać można w następujących miejscach sprzedaży: ***A Pachoński, Warszawa,*** Jasna 16; ***Z. Englert, Warszawa,*** Śto-Krzyska 36; ***Evert, Trzaska i Michalski, Warszawa,*** Hotel Europejski; Firma ***„Skaut“, Warszawa,*** Marszałkowska 62; ***J. Vogler, Warszawa,*** Krucza 41; ***J. Dunin-Borkowski i Ska, Warszawa,*** Sto-Krzyska 18; ***Gebethner i Wolf, Wilno,*** ul Mickiewicza; ***„Philatelia“, Kraków,*** Rynek Gł. 9; ***Księgarnia Ungra w Kielcach; W. Kołtunowicz, Poznań,*** Aleja Marcinkowskiego 14; ***J. Krzyżanowski, Łódź,*** Wiznera 12 lub Piotrkowska 87; ***S. Krzyżanowski, Toruń,*** ul. Żeglarska; ***L. Dubieński, Lwów,*** Kościuszki 1; ***J. Cholewińska, Lublin,*** Krak. Przedm.: ***J. Dippel, Sosnowiec,*** Orla 24; ***Sklep komisowy, Piotrków,*** Kaliska 20; ***Fried. v. Neumann, Gdańsk,*** Jopengasse 59; ***Z. Poppers, Przemyśl,*** Kazimierzowska 7; ***„Świat Filatelistyczny“, Kraków,*** pl. WW. Świętych 1.

Poszukujemy odpowiednich firm dla sprzedaży komisowej „Nowego Filatelisty“ w następujących miastach: Bydgoszcz, Grodno, Białystok, Cieszyn, Katowice, Stanisławów, Tarnów, Radom.

Ceny ogłoszeń do Nru 3 r. 1923, który wyjdzie z druku dnia 15 marca 1923 są następujące: cała str. 50.000 Mk, 1/2 str. 35.000 Mk, 1/4 str. 20.000 Mk, 1/8 str. 12.000 Mk, 1/16 str. 8.000 Mk. Drobne ogłoszenia 230 Mk wyraz. Uprasza się o nadsyłanie tekstu ogłoszeń wraz z przedpłatą do dnia 1 marca 1923 r.

REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY I WYDAWCA: MIECZYSŁAW NABEL, KRAKÓW, LUBELSKA 5

CZCIONKAMI DRUKARNI LUDOWEJ W KRAKOWIE

DROBNE OGŁOSZENIA.

Kupuję listy, karty, które przeszły przez pocztę lotniczą, np. z Warszawy do Lwowa, Gdańska, Poznania itp. Przemyśla, Praga—Warszawa i t. d. Wymieniam pocztę lotniczą ze Lwowem i Gdańskiem. ***K. Gryżewski, Warszawa, ul. Królewska 35, m. 5.***

Drobne ogłoszenia kosztują dla członków polskich stowarzyszeń i związków filatelistycznych (skierowane przez Zarządy) 40 Mk słowo lub liczba, dla osób innych 50 Mk za słowo, minimum jednego ogłoszenia w obydwu wypadkach jednak 1200 Mk. Tekst z przedpłatą należy przesyłać przed 1 każdego miesiąca na ręce p. Włodzimierza Rachmanowa, Warszawa, ul. Piękna 2 m. 3., konto P. K. O. 1813.

Kasowniki pocztowe (stemple, datowniki) wszystkich polskich urzędów pocztowych (możliwie nie na znaczkach) począwszy od najdawniejszych, t. j. sięgających jeszcze epoki przedmarkowej, aż do dni obecnych, i odnoszących się do miejscowości położonych w dawnych zaborach: rosyjskim, niemieckim i austrjackim, a należących obecnie do Polski — następnie kasowniki okolicznościowe polskie, kasowniki prowizoryczne, z czasów ustąpienia okupantów (1918—1920), jak również nalepki i stempelki z listów poleconych, cenzury listowe itp. — kupuję, wymieniam na inne lub zamieniam na znaczki pocztowe. ***A. B. Piaskowski, Warszawa, Trębacka Nr 3 m., 2 tel. 110.04***

Oddział filatelistyczny Księgarni Jerzy Dunin-Borkowski i Ska w Warszawie, Św. Krzyska 18 kupuje każdą ilość kursujących znaczków polskich używanych.

Poszukuję celem skompletowania zbioru wszelkich odmian ząbkowań znaczków wydania Min. Poczt i Tel. w czworoblokach i pojedynczo, również odmiany kolorów, papieru i omyłki druku. Poszukuję również literatury filatelistycznej: roczniki pism filatelistycznych we wszystkich językach, katalogi licytacyjne, katalogi specjalne, podręczniki itp. Oferty z cenami, ***Włodzimierz Rachmanow, Warszawa, ul. Piękna 2, m. 3.***

Kupuję za poprzedniem zażądaniem listy braków (Mancolisty) — polskie znaczki wszystkich wydań w czworoblokach nieużywanych, celem skompletowania specjalizowanego podług ząbkowań, papierów i odmian kolorów zbioru. Również kupuję całostki polskie, próby i omyłki kolorów. ***H. Treitel, Charlottenburg 2, Hardenbergstrasse 9 a (Niemcy).***

Ś. † P.

ANTONI ŚWIĘCIK

Towarzysz sztuki drukarskiej, długoletni współpracownik „Kurjera Warszawskiego", członek Polskiego Towarzystwa Filatelistów w Warszawie, zmarł dnia 25 stycznia 1923 r., przeżywszy lat 54.

Cześć Jego pamięci!

FILATELISTYCZNY DOM ZNACZKÓW POCZTOWYCH

A. PACHOŃSKI, WARSZAWA, JASNA 16.

CENNIK ZNACZKÓW.

	Mp.
Litwa Michel 9—12	6.500
„ „ 13—19	8.000
„ „ 27—29	7.000
„ „ 30—39	6.500
„ „ 40—49	6.500
„ „ 50—60	3.000
„ „ 77—87	6.500
„ „ 88—102	15.000
„ „ 103—109	9.000
„ „ 110—116	16.000
„ „ 118—120	6 000
„ Nadruk z walutą złotą na Nr 50—60	30 000
„ „ „ „ Nr 103—109	60.000
„ „ na Nr 89, 90, 92, 93, 93, 96, 97, 100, 101, 102, 117, 124, 125	75.000
„ de Jure 12 w.	10.000
Marienwerder I kompl.	30.000
„ II „	30.000
Olsztyn I 13 w.	6.000
„ II 13 w.	6.000
Łotwa Czerwony Krzyż 4 w.	2.000
„ „ „ niebies. pop.	3.000
Memel Lotnicze 10 w.	10.000
„ 18 wartości	3.000
Gdańsk Lotnicze 6 w.	1.200
„ Tuberkulosa 3 w.	1.200
Freistaat Bayern 19 w.	3.000
Deutsches Reich na Bawarji 20 w.	3.000
Czerwony Krzyż Polski 4 w.	3.500
Lewant I „ 12 w.	10.000
„ II „ 7 w.	7.000

	Mp.
Koronowe cięte 12 w.	6.000
Markowe „ 12 w.	6.000
Gniezno 2 w.	15.000
Poznań prowizorjum 5 w.	4.000
Dopłata czerw. 9 w.	1.000
Różowa 6 Markówka cięta	20.000
Fioletowa 40 Fen. cięta	25.000
Poczta Pol. na Gen. G. W. 15 w.	20.000
„ „ „ „ „ „ 12 w.	3.500
„ „ „ „ „ „ 10 w.	1 500
Poczta Polska na Austrji Kraków 3, 4 Kor.	35.000
Sobieski 4 w.	1.500
Austrja Lotnicza 5 w.	6.000
„ do 1000 Kor. 14 w.	2 500
Fiume Regenzia Italiana del Carnazo 15 w.	40.000
„ „ „ „ „ 10 w.	15.000
Bolszewickie przedrukowe 20/70 mm. 15/40 ▫ 15/40 mm.	3.500
„ na głodnych 3 w.	3.000
„ 5.000, 7.500, 22.500	4.000
„ Jubileuszowe 1917—22, 5 wart.	6.500
„ ostatnie wydanie 10, 50, 100	4.000
Batum 6 w.	2.000
Lichtenstein Madonna 3 w.	3.000
Rumunja koronac. 4 w.	4.000
Austrja 11 w.	2.500
„ Hochwasser 20 w.	3.000
Gruzja 10 w.	10.000
Azerbejdżan 10 w.	3.000
Korfanty 7 w.	8.000
Lublin 10 w.	30.000

WŁODZIMIERZ RACHMANOW

Warszawa, Piękna 2 m. 3

kupuje celem skompletowania zbioru wszelkie odmiany ząbkowań znaczków wydania Min. P. i T. w czworoblokach; również odmiany kolorów, papieru i omyłki druku. — Oferty z cenami. —

Każdy Warszawianin

powinien obejrzeć wybór znaczków we firmie

„Maison Elegant“

Marszałkowska 52/54, (róg Pięknej)

▪ ▪

Jedyna firma, która daje klientom co kilka dni nowe wybory po cenach tanich.

BONY, ASYGNATY KASOWE i PIENIĄDZE PAPIEROWE

wydane w czasie

1914—1922 R.

kupię, celem skompletowania zbioru. Kilkadziesiąt egz. posiadam do zamiany

OCHOCKI WITOLD

Warszawa, (Złota 37 m. 21)

w godz. 8—9 wieczór.

UNUA ESPERANTISTO FILATELEJO

Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 87

Konto czekowe PKO. w Warszawie Nr. 60.742
„ „ „ w Paryżu Nr. 106.734
„ „ „ w Wiedniu 105.071
„ „ „ w Berlinie Nr. 122.672

	Mk.
Saksonja Michel Nr. 13 w bardzo ładnym stanie	200 000
Szwecja Michel Nr. 100 lekko stemplowany	400 000
— Michel Nr. 102 w bardzo ładnym stanie	400 000
Polska Nr. 1 nieużywany, w bardzo pięknym stanie	150 000
— Nr. 1 stemplowany, w zupełnie dobrym stanie	60.000
Norwegja Nr. 1, lekko stemplowany	40 000
Anglja Nr. 5, bardzo ładny egzemplarz	80 000
— Nr. 7, bardzo ładny egzemplarz	70.000

Aserbejdżan I, nadruk na rosyjsk., 17 wart.	30 000
— II, obrazkowe, kompl. 10 wart.	4.000
Batum I wyd., komplet 6 wart., nieużywane	2.000
Bolszewja od 100—1000 rb. cięte, 6 w. kompl.	1.000
— jubil., od 100—1000 rb., 3 wart.	1.000
— na głodnych, mały format, z nadr., 4 w.	4.000
— na głodnych, Odesa, komplet 7 wart.	500
— ost. wydanie w nowej walucie od 5 rb. do 45 rb. kompl. 5 wart. cięte	7.000
— nadr. 7500 rb. na 250 rb., 1 wartość	250
Belgja, pakiet 1920, od 10 cent do 10 fr., 21 w.	6.000
Bosnja, Karol, Nr. 120—137, kompl. 18 wart.	50 000
— Karlsfond, kompl. 3 wart.	850
— 1906 r., Nr. 29—44, kompl. 16 wart.	24.000
— jubil. 1910 Nr. 45-63, kompl. 19 w.	70.000
Bawarja 1911, Luitpold, kompl. 2 w., 5 i 10 f.	1.000
Drżawa (SHS), nadruk na bośn., Nr. 1—16, kompl. 16 wart.	12.000
— z nadr. Kralestwo, kompl. 17 wart.	45.000
— Dalmacja Nr. 1—8, kompl. 8 wart.	850
Gdańsk, DM. od 10 fen. do 20 mk, komplet 15 wart.	1.800
— 100 mk., kolor zielono-złoty, 1 w.	3.000
— 50 mk., kolor złoty, 1 w.	3.000
Gdańsk, prowizorja 6/3, 8/4 i 20/8 mk., 3 wart.	2.500
— I. wyd. nadr. na niem. 5 fen. do 5 mk. 11 wart.	3.000
— I. wyd. nadr. na niem. 5 fen. do 5 mk., 14 wart.	6.000
Polski Górny Śląsk, kompl. 14 wart.	750
Jugosławja, Aleksander od 2 p. do 5 d., 11 w.	1.600
Litwa Kow. de jure, tylko kilka dni w użyciu, komplet 12 wart.	12.000
— lotn., trójkąty, kompl. 3 wart.	4.000
— 1919 r. od 10 sk. do 5 auk., małe lit., 11 wart., komplet	2.500
— 1922, w nowej walucie, nadr. „cent“ na znaczkach poprzedn., 11 wart.	16 000
Poczta pol. we Włoszech, kompl. 19 wart.	16.000
— w Rumunji, czerw. nadr., kompl. 17 wart.	30.000
Austrja 1910 jubil. kompl. 17 wart.	250.000
Niemcy, wystawa w Monachium kompl. 6 w.	1.300
— lotnicze, II. wyd., kompl. 9 wart.	750
— kolonje, żałobne, kompl. 10 wart.	450
— okup. w Belgji 2 cent do 50 cent. 14 w.	1.000
Rumunja, koronacyjne, jeden dzień w użyciu od 5 bani do 2 lei, 5 wart.	12.000
Bośnja, 1910 r., kompl. niestempl. 10 wart.	10.000

KATALOGI

Michel 1923 Europa, cena	4.500 mk.
„ „ zamorski	6.000 „
Ivert 1923 Europa i zamorski	30.000 mk
Zumszteina 1923 Europa	7.000 „

PISMA FILATELISTYCZNE

Nowy Filatelista, zeszyt Nr. 2	1000 mk.
Le Philateliste belge	800 „
Die Post	500 mk.
Informator Filatelisty Nr. 1	750 „

Nalepki jednostronne po 800 mk. za tysiąc. — Przeźroczyste koperty po 20.000 mk. za tysiąc. — Pincetki po 6000 mk. za sztukę. – Wywoływacze do wodnych znaków po 2500 mk. za sztukę. — Książeczki do dubletów od 3000 mk. do 80.000 mk. w zależności od gatunku i wielkości. — Wszystkie wydania albumów Schwanenbergera od 5000 mk. do 250.000 mk. (żądać specjalnych cenników).

Wpłaty uskuteczniać do PKO. Nr. 60 742. Na opłatę pocztową załączać nie mniej 300 mk., zapytania bez opłaty pocztowej pozostaną bez odpowiedzi. Na znaczki droższe wystawiamy specjalne paszporta gwarancyjne za osobną dopłatą. Załatwianie przesyłek w kolejności zamówień.

THÉODORE CHAMPION

13, Rue Drouot, Paris